Tjänsteställe, handläggare
Kultur och ideell sektor, Jerry Eriksson

Sammanträdesdatum
2026-05-18

FöredragningsPM
Dnr: 26RS4227

Organ
Kulturnämnd

Riktlinjer – Ny modell för stöd till filmproduktion

Förslag till beslut
Kulturnämnden beslutar

att anta föreslagna riktlinjer för produktionsstöd och utvecklingsstöd till film.

Sammanfattning
Kulturnämnden beslutade efter en utredning 2022 att införa ett utvecklingsstöd till filmproduktion. I samband med detta togs även inriktningsbeslutet att på några års sikt lägga fram ett förslag för hur Region Örebro län ska kunna fördela medel även till produktion.
Efter fyra år med utvecklingsstöd bedöms tiden nu vara rätt att ta detta nästa steg.

Samtidigt som behovet av utvecklingsstöd med tiden sannolikt kommer att minska, kommer behovet av produktionsstöd att öka i länet. Idag saknas dock riktlinjer för en sådan stödform.

Med ett produktionsstöd på plats kommer Region Örebro län kunna säkra inspelningar så att de faktiskt spelas in i länet, och möjliggöra större produktionsapparater som får större genomslag och fler positiva effekter för Örebroregionen.

Detta kulturstöd utgör ett av flera verktyg för att främja det regionala utvecklingsuppdraget i Örebro län. Målbilder för uppdraget hittas i Region Örebro läns kulturplan och i den regionala utvecklingsstrategin (RUS). I RUS berör insatsen särskilt de prioriterade områdena Näringsliv och entreprenörskap, Social sammanhållning och demokrati och Upplevelser och evenemang.
Inom dessa utpekas stärkt företagande och internationalisering, stärkt kulturell infrastruktur och stärkta förutsättningar för turism. Områden som alla kan

beröras positivt av etableringen av professionell filmproduktion i länet.

Med införandet av det nya produktionsstödet etablerar Region Örebro län en arbetsmodell i tre steg för filmstöd från ax till limpa.

Främjandestöd – motsvarande filmstipendium (befintlig stödform)
Utvecklingsstöd – stimulerar professionella filmare i länet (befintlig stödform)
Produktionsstöd – för filminspelning som sker i länet (ny stödform)

I ärendet föreslås en reviderad riktlinje inom utvecklingsstödet, och en helt ny riktlinje för produktionsstöd.

Beslutet avser att möjliggöra en ny arbetsmodell inom befintlig budgetram för filmområdet. Införandet av stödet kräver således inga ytterligare tillskjutna medel.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Kulturnämnden beslutade efter en utredning 2022 att införa ett utvecklingsstöd till filmproduktion. I samband med detta togs även inriktningsbeslutet att på några års sikt lägga fram ett förslag för hur Region Örebro län ska kunna fördela medel även till produktion.
Efter fyra år med utvecklingsstöd bedöms tiden nu vara rätt att ta detta nästa steg.

Många av våra regionala professionella filmaktörer har redan ett antal projektidéer i utveckling. Det bedöms därför inte nödvändigt att fortsätta bevilja ut lika många och stora stödbelopp som hittills årligen. I takt med att våra regionala filmare kommer längre med sina projekt kommer samtidigt behovet av produktionsfinansiering att öka.

Utvecklingsstödet har aktiverat våra regionala aktörer, och några av dem har på enbart utvecklingsstödet lyckats färdigställa långfilmer som nått biopremiär. Alla är dock inte inspelade i länet, och de flesta är att bedöma som lågbudgetproduktioner med begränsat genomslag och påverkan på andra kulturområden och kringliggande näringsliv.

Med ett produktionsstöd går Region Örebro län in med stöd senare i processen, när delar av produktionsplanering och finansiering redan är på plats. Det betyder att ett beviljat stöd med avsevärt större sannolikhet kommer att

resultera i faktisk filmproduktion i Örebro län. Dessutom kan stödet locka externa producenter till länet som genom anställningar av lokal personal också bidrar till länets egna aktörer.

Detta kulturstöd utgör ett av flera verktyg för att främja det regionala utvecklingsuppdraget i Örebro län. Målbilder för uppdraget hittas i Region Örebro läns kulturplan och i den regionala utvecklingsstrategin (RUS). I RUS berör insatsen särskilt de prioriterade områdena Näringsliv och entreprenörskap, Social sammanhållning och demokrati och Upplevelser och evenemang.
Inom dessa utpekas stärkt företagande och internationalisering, stärkt kulturell infrastruktur och stärkta förutsättningar för turism. Områden som alla kan beröras positivt av etableringen av professionell filmproduktion i länet.

Sondering av filmstöd i andra regioner
I arbetet med att ta fram det nya stödet har Region Örebro läns ställt förfrågningar hur andra regioner arbetar med och bidrar till lokal filmproduktion.
Frågor har ställts till regionala filmverksamheter som organisatoriskt liknar Region Örebro län. Bland dessa Region Halland och Region Västerbotten som båda har stödformer för att finansiera filmproduktion som spelas in i det egna länet. Båda har även nyligen genomfört revisioner av sina stödformer, för att säkra att dessa håller sig inom vad kommunallagen tillåter när det avser stöd eller medfinansiering till företag.
Halland fördelar kulturproduktionsstöd utan någon slags skrivna avtal, och Västerbotten skriver medfinansieringsavtal med de filmer de ger stödfinansiering till.
Den föreslagna riktlinjen för Region Örebro läns produktionsstöd är en kombination av dessa båda stödformer.

Noterbart är att inga andra regioner tar enskilda produktionsstödsbeslut på politisk nivå. Man framhåller vikten av att värna principen om armlängds avstånd gentemot enskilda kulturaktörer. Snarare är det politiken som sätter formen och de ekonomiska ramarna för verksamheten, och expertfunktioner som tar beslut i det enskilda ansökningsärendet.
Dessutom kan ett politiskt taget stödbeslut innebära hinder för produktionen att ingå framtida samproduktion med SVT med hänvisning till deras sändningstillstånd.
Därför förs armlängds avstånd in som styrande princip i de föreslagna riktlinjerna.

En flexibel arbetsmodell för filmstöd

Med ett etablerat produktionsstöd står Region Örebro län med en arbetsmodell för filmstöd från ax till limpa.
I nuläget avsätter filmområdet årligen 200 000 kronor till främjandestöd och 800 000 kronor till utvecklingsstöd. I det nya arbetssättet är avsikten att fördela de tillgängliga medlen mellan stödformerna anpassat efter söktryck och projektens angelägenhetsgrad. Det ger en ekonomisk och praktisk flexibilitet att ge stöd på det sätt som bäst gagnar god utveckling av filmområdet i länet.

Arbetsmodellen vilar på tre stödformer:

- Främjandestöd – motsvarande filmstipendium
  Modellens första nivå är det befintliga främjandestödet som motsvarar ett stipendium. Stödet riktar sig i första hand till unga och nya filmare, och går i huvudsak till enklare idéellt producerat kortfilm.

  Främjandestödet har redan en beslutad riktlinje, ”Riktlinje för främjandestöd inom kulturområdet”, som fungerar väl för ändamålet. Denna riktlinje beslutas därför inte i detta ärende.

- Utvecklingsstöd - stimulerar professionella filmare i länet
  Modellens andra nivå är det befintliga utvecklingsstödet.
  Stödet stimulerar länets aktörer att våga ta initiativ till större filmprojekt.

  Den befintliga riktlinjen för utvecklingsstöd revideras för att form och syftesmässigt harmonisera med den nya riktlinjen för produktionsstöd. Ett tillägg från befintlig riktlinje är ett grundkrav att ansökan beskriver ett tydligt avgränsat syfte i utvecklingen. Nuvarande stöd har beviljats på ansökningar som med breda penseldrag beskrivit hur stödet ska användas. Med ett tydligare beskrivet syfte blir stödet enklare att redovisa och följa upp. Därtill förs armlängds avstånd in som styrande princip.

  Beslut om reviderad riktlinje ”Utvecklingsstöd till film” tas i detta ärende.

- Produktionsstöd - för filminspelning som sker i länet
  Modellens sista nivå är produktionsstödet som är sökbart av svensk huvudproducent. Stödets syfte är att få professionella filmproduktioner att förläggas till Örebro län.

Att produktionen kommer att spelas in i Örebro län är ett grundläggande krav för denna stödform, till skillnad från utvecklingsstödet där detta bara är en önskad målbild som ej kan garanteras.
I riktlinjen finns inget bestämt ekonomiskt stödtak angivet. Detta för att inte låsa fast modellen vid ett fast belopp om verksamhetens ram förändras över tid.

Vid ansökningar från större och mer komplexa produktioner kan det finnas behov av att överenskomma vissa förbehåll. Både vad gäller Region Örebro läns förväntningar på producenten och tvärtom. Därför ska ett avtal signeras mellan parterna i samband med beslut om stöd över 100 000 kronor.

Beslut om ny riktlinje ”Produktionsstöd till film” tas i detta ärende.

Beredning

Kulturnämnden har vid sammanträden 2022 och 2023 fattat beslut som berör ärendet.

2022-03-23 Förslag för att stimulera professionell filmproduktion i Örebro län
Kulturnämnden beslutar att 800 000 kronor årligen avsätts som utvecklingsstöd till professionell filmproduktion till filmaktörer från Örebro län med start 2022 samt att område Kultur och ideell sektor arbetar fram ett konkret förslag hur Region Örebro län kan fördela samproduktionsmedel för film med start 2024. (Protokollsutdrag 21RS5023-6)

2022-05-05 Riktlinjer Utvecklingsstöd till filmproduktion
Kulturnämnden beslutar att anta föreslagna riktlinjer för utvecklingsstöd till filmproduktion. (Protokollsutdrag 21RS5023-9)

2023-03-23 Reviderade riktlinjer för utvecklingsstöd till filmproduktion
Kulturnämnden beslutar att anta föreslagna riktlinjer för utvecklingsstöd filmproduktion (Protokollsutdrag 23RS659-3)

Bedömning

Region Örebro län bedömer efter fyra år med utvecklingsstödet och en resultatavstämning därav, att det är dags att ta steget till att kunna erbjuda produktionsstöd för professionell filmproduktion.

Föreslagna riktlinjer kompletterar en stödmodell som är flexibel och möjlig att

införa inom befintlig budgetram.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga särskilda miljö- barn- eller jämställdhetsperspektiv och det är därför svårt att i nuläget förutse eventuella konsekvenser inom dessa områden.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet avser att införa en ny arbetsmodell inom befintlig budgetram för filmområdet. Beslutet innebär således inga ytterligare ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning

Beviljade stöd och resultat av dessa presenteras för nämnden löpande.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM kulturnämnd 2026-05-18 Ny modell för stöd till filmproduktion
- Bilaga: Riktlinjer – Utvecklingsstöd till film
- Bilaga: Riktlinjer – Produktionsstöd till film

Katarina Strömgren Sandh
Områdeschef Kultur och ideell sektor

Skickas till:

Jerry Eriksson, Utvecklingsledare film, Område Kultur och ideell sektor
Katarina Strömgren Sandh, Områdeschef Kultur och ideell sektor